



ПОЗОРИШТЕ.



УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Изази свагда о дану сваке представе на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. — Претплата се шаље администрацији „Позоришта“, у матичином стану, у Новоме Саду.

Х А М Л Е Т.

Трагедија у 5 чинова, од Виљема Шекспира, с енглеског превео др. Лаза Костић.

ТРЕЋИ ЧИН.

ПРВА ПОЈАВА.

Долази *Хамлет*.

Хамлет.

Ил' бит' ил' не бит', то се пита сад: —
 Је л' уму лепше, мирно трпети
 ударце, стреле среће махните,
 ил' оружан се мору невоље
 одупрети, па крај? — Ја л' смрт, — ја л' сан. —
 Ништ' више; — узми, сан да прекине
 сав срцу бол, све трусе природе
 што месо рађа, — лепши себи крај
 пожелет' не можеш. Ја л' смрт, — ја л' сан: —
 Ја л' сан! А снева ли се? — То је, то;
 јер у сну смрти какви снови би,
 кад овај смртни са се стресеш прах,
 ту застат' мораш. То је обзир зар
 што развлачи живота дугог јад:
 Јер ко би подн'о ругла времена,
 неправде владе, бесних гонидбе,
 безаконост, нељубљености бол,
 безочност власти, срам што подноси
 од невредника тиха заслуга,
 кад може покој наћи себи сџм
 тек једним шилом? Ко би с теретом
 знојаван мучни живот простењао,
 од посмрти кад не би било стра'а, —
 те невиђене земље, одакле
 ни један путник нема повратка, —
 те волиш сносит' ово знано зло,
 нег' тражит' оно, ком још ниси вешт?
 Том савешћу смо кукавице сви;
 смелости тако прирођена маст
 поболева под мисли бледилом,

те предузеци вељи, срчани,
 тим обзиром омету прави пут,
 не зову с' више дела. — Стани, гле!
 Офел'ја лепа. — Вило, молитвом
 помени све ми грехе.

Офелија.

Кнеже мој.

Како сте за толико, светлости?

Хамлет.

Захваљујем понизно: добро, добро, добро.

Офелија.

Ја имам, кнеже, ваших спомена,
 и давно жељах да их вратим вам;
 Молим вас, примите их сад.

Хамлет.

Зар ја?

Ја вама нисам никад ништа дао.

Офелија.

Мој светли кнеже, јесте, добро знам;
 уз говор, таком слашћу задахнут
 да дража поста ствар; тог нестаете,
 узмите их;
 јер свесном срцу најбогатиј' дар
 обесцени подарников немар.
 Ево их, господару.

Хамлет.

Ха, ха! Јеси ли ти поштена?

Офелија.

Господару!

Хамлет.

Јеси ли лепа?

Офелија.

Шта мисли ваша милост?

Хамлет.

Јер ако си и поштена и лепа, твоје поште-

*) Мило нам је, што можемо јавити, да је наш песник Лаза Костић превео целог „Хамлета“ и да нам је дозволио, да неке одломке из њега донесемо у нашем листу.

ње не сме допустити твојој лепоти да се меша с њом.

Офелија.

Може ли, господару, лепота имати боља друштва од поштења?

Хамлет.

Да, заиста; јер сила лепоте може пре претворити поштење, од онога што је, у сводницу, него што би снага поштења могла пречинити лепоту да јој буде налик: то је некад било парадоксон, ал' сад је време доказало. Ја сам те некад љубио.

Офелија.

Одиста, господару, ви учинисте те вам веровах.

Хамлет.

Ниси ми требала веровати. Врлина се не може тако примити на нашем старом деблу, да му одузме сав задах. Ја те нисам љубио.

Офелија.

Тим горе сам преварена.

Хамлет.

Иди у намастир: што би ти да рађаш грешнике? Ја сам сам прилично поштен: ипак бих могао себе окривити таким стварима, да би боље било да ме мајка није родила. Ја сам врло поносит, осветљив, прослављив; имам више увреда на грбачи него мисли да их сместим, него маште да им дадем вид, него времена да их учиним. Шта ће така створења као ја да се шуњају између неба и земље? Ми смо овејане лоле, сви; не веруј ником од нас. Иди својим путем у намастир. Где ти је отац?

Офелија.

Код куће, господару.

Хамлет.

Затвори врата за њим, да не показује будале нигде до код своје куће. У здрављу.

Офелија.

О, помози му мили Боже!

Хамлет.

Ако се удаш, даћу ти ову клетву у мираз: буди невина к'о лед, чиста к'о снег, нећеш умаћи клевети. Иди у намастир; збогом. Ил' ако баш хоћеш силом да се удаш, пођи за будалу, јер мудри људи знају доста добро, каква чудовишта ви начините од њих. У намастир хајд'; па брзо још. У здрављу.

Офелија.

Свевишње силе, исцелите га!

Хамлет.

Чуо сам и да сликаш, доста добро: Бог ти је дао једно лице, а ти себи правиш друго. Млатите се, скакућете, шушкате, издевате имена божјим створовима, па се својој будалаштини чините невешти. Хајде тамо; нећу то више: полудео сам с тога. Ја кажем, неће бити више сватова: они што су се већ узели, живеће, сви осим једнога; остали остаће како су. У намастир, иди

Одлази Хамлет.

Офелија.

О, племенити ту посрну ум.

Вид круни, књижи језик, војсци мач: и цвет и нада лепој држави, животом оглед, узор начином, глед гледалаца, проп'о, проп'о сав! А ја, најјаднија жалосница, што сисах клетве заносне му мед, сад видим светли, владарски тај ум к'о раздешена звона промукао; тај дивни стас, младачки лица цвет сажежен заносом. О, куку ми! Што видех то, што гледам муку ми!

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Свршетак.)

Тој истој скупштини поднео је пр. управитељ, Димитрије Ружић о раду и путовању српске народне позоришне дружине од 1. маја 1882. до 1. маја 1883. свој извештај.

По том извештају, дружина српског народног позоришта бавила се од 1. до 24. маја 1882. у Жабљу, где је давано 11 представа. За време бављења у Жабљу позвана је била дружина у Госпођинце, да тамо у цркви пева, чему се и

одазвала. — 25. маја отишла је дружина у Меленце, где су се представе због кишовитог времена могле тек 1. јуна отпочети. У Меленцима дато је до 30. јуна 17 представа. За време бављења у Меленцима ишла је дружина на две представе у Велики Бечкерек, да би се колико толико накнадио издатак, који је учињен за време од 24. до 31. маја, које је време у нераду прошло. — Из Меленаца отишла је дружина у В.

Кикинду, где је од 1. јула до 15. септ. 1882. дато 39. представа. — За тим је у В. Бечке-реку од 15. септ. до 31. окт. давано 25 представа. — После тога бавила се дружина у Панчеву од 1. нов. 1882. до 16. јан. 1883. и давала 39 представа. — У Вршцу је од 16. јануара до 21. марта дато 39 представа. — Из Вршца дошла је дружина у Белу Цркву, где се бавила од 1. до 31. априла о. г. и давала је 17. представа. Осим тога давана је о преображењу свечана представа у славу рођен-дана Његовог Величанства, нашег премилостивог краља. Даље је дружина у Вршцу суделовала на беседи, која је давана у корист преноса костију слављеног песника Бранка Радичевића. У Панчеву суделовала је дружина тако исто са тамошњим певачким друштвом на једној беседи.

Дружина је имала шест корисница.

Промена у представљачком особљу ова је: Р. Поповић иступио је из дружине 1. јула 1882., а на његово место узет је М. Марковић. Даље су иступили: В. Поповић, Н. Јовановић и Бр. Рашић. На њихова места узета су за сад двојица: М. Суботић и Н. Чавић.

Од женског особља одступила је од позорнице гђица Босиљка Хаџићева, која се у Пан-

чеву удала. На њено место узете су две почетнице: гђица М. Решина, која се већ после 4 месеца вратила кући својој, и гђица Л. Петровићева, која се у дружини налази.

Репертоар је приновљен овим комадима: „Мати се мора удати“, „Библиотекар“, „Сиротињски адвокат“ и „Спрема се на бал“. Од старих на ново су научени ови комади: „Светислав и Милева“ и „Ловудска сиротица“. Са свим нови су комади: „Сеоска лола“, „Адријана Лекуврерова“, „Наше жене“ и „Лијонски улак“. У спреми су: „Лудвик XI.“ и „Отело“, који ће се за кратко време приказивати, док се набави потребно одело.

Да се нису дешавале неке сметње и неприлике, научило би се и више нових комада. Нарочито је у том погледу сметало често представљање и често путовање, које је са тегобама скопчано.

Но управитељ се нада, да ће се скупштина задовољити и са оволиким успехом, какав је позоришна дружина и поред толиких незгода за ову годину показала.

Извештај овај узима се на знање и управитељу се изјављује захвала и признање на ревномном старању око напретка позоришног.

Ж И С Т И Ђ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Саћурица и шубара“, изворна шаљива игра у 4 чина, с певањем, из живота покојне иришке слепачке академије, од Илије Округића Сремца.) У недељу 29. јануара приказана је ова шаљива игра по толики и толики пут већ на нашој позорници. Ма да је на репертоару недељне представе био стари комад, он је не само недељну публику у пуној мери привукао, него се и у свима клупама редом могло видети пуно отмене публике, а галерија била је управо препуњена. Резултат примања касиног није изостао иза других вечери. А ово је најбољи доказ томе, да се ова шаљива игра, која на многим другим местима (н. пр. у Сомбору, Београду и т. д.) није могла да освоји за себе велику позоришну публику, нашој публици у Н. Саду јако допада. И може се заиста допаста, јер су типови, који се у истој шаљивој игри износе, црпени из народног живота у Срему, какав је овај био пре покрета и у прво доба уставне ере после покрета.

Кад би строго мерило критике на ову шаљиву игру применили, ми би рекли, да она у правом смислу и није шаљива, него народна, или ако оћете пучка игра,

као што се та врста позоришних игара поглавито код Мађара негује, који таквих игара на стотине броје, и који су за ову струку и нарочито позориште називали. Многе од тих мађарских пучких игара изнесене су и на нашу позорницу, и како су мађарски народни типови овостраним Србима мање познати и обични, то су те пучке игре посрбљене, па се многе од њих као такве јако допадају и на репертоару одржавају. Ми смо одлучни противници овога посрбљивања, јер што је страшно и нашем духу неприкладно, то се и не да посрбити, а што је мање више опште и нашем схваћању приступачно, то ћемо ми и у туђој хаљини, под страним именом врло лако разумети. Што се пак овака дела држе на нашем репертоару узрок је баш то, што су нам типови или већином познати из заједничког живљења са Мађарима, или што су сасвим општи. У „Саћурици и шубари“ су ти типови прави српски специјалитети, друштвени продукти наших крајева, и то је прави узрок, што се „Саћурица и шубара“ нашој публици тако допада. (Свршиће се.)

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

8. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТПЛАТИ 5.

У НОВОМЕ САДУ У СУБОТУ 4. ФЕБРУАРА 1884.

С НОВОМ ПОДЕЛОМ УЛОГА ПРВИ ПУТ:

ВИЉЕМ ТЕЛ.

ДРАМА У 5 ЧИНОВА ОД Ф. ШИЛЕРА, ПРЕВЕО С. Д. К.

О С О Б Е:

Херман Геслер, намесник царски у Швајцарској	М. Суботић.
Вернер барон Атингхаузен, стегоноша	Лукић.
Урлик Руденц, његов нећак	Димитријевић.
Вернер Штауфахер	Милосављевић.
Валтер Фиршт	И. Станојевић.
Виљем Тел	Ружић.
Куни, пастир	Рашић.
Верни, ловац	* * *
Руди, рибар	Марковић.
Арнолд Мелхтал	Барбарић.
Конрад Баумгартен	Љ. Станојевић.
Гертруда, штауфахерова жена	Ј. Добриновићка.
Хедвига, телова жена, фирштובה кћи	Т. Брашованова.
Берта Брунекова, богата племићка	М. Рајковићка.
Валтер } телови синови	Л. Петровићева.
Виљем }	* * *
Фришарт } четници	Динић.
Лајтолд }	Б. Рашић.
Рудолф Харас, ковшар	* * *

Збива се у Швајцарској у почетку 14. века.

У недељу 5. фебруара: „МИЛОШ ОБИЛИЋ“. Драма у 5 чинова, с певањем, од дра. Ј. Суботића.

Улазнице се могу добити у писарници позоришној од 9—12 пре подне и од 3—5 после подне, а у вече на каси.

Болује: П. Добриновић.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.